

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

6. An in fractione Sigilli confessionis detur parvitas materiae? Et an sit peccatum sacrilegij mortale revelare unum veniale in specie alicujus poenitentis in confessione auditum, modo circumstantes ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

enius delictum occultum proditur, & teneri in conscientia prædictum violatoré hanc duplicem circumstantiam confiteri, scilicet duplicem quoque committit culpam lethalem, diversam speciem, qui frangit illicitè secretum naturale, quod sub iuramento feruare promisit; quia iuramentum trahit peccatum ad speciem perijurij, unde committit peccatum perijurij, & peccatum iniustitiæ, quæ sunt circumstantiæ diuersæ, & ita docent Ochagauia de Sacram. 3. de sigillo, q. 1. n. 4. & Kellionius in 3. p. tom. 2. q. 1. 1. art. 1. cum Fagundez p. 2. lib. 6. c. 1. n. 6. & aliis communiter.

2. Nota verò tunc committi eiusmodi peccatum à Confessario, quando volens & aduertens aliquid ex confessione reuelat: quare si quando aliquid ex ea diceret, ex inadvertentia quadam, excusari posset à peccato mortali. Vtrùm autem & tunc posset excusari à veniali, non facile dixerim. Suarez quidem asserit Confessarium aliquando posse etiam excusari ab omni veniali ex defectu voluntatis, & tunc quando reuelatio esset omnino indirecta, & ipse nullo modo aduertet. Quod neque satis probare possum; nam in primis certum videtur sufficere reuelationem indirectam, quæ aliquo modo probatur peccator ad hoc, vt quis dicatur fractor, sigilli; quare ex hoc capite non excusaretur à peccato. Præterea hoc ipso, quod Confessarius non aduertat, cum tamen teneretur, & deberet ex officio aduertere, non videtur excusandus saltem ab omni veniali, id quod etiam tandem videtur voluisse ipse Suar. ibid. in fine, admonens Confessarios ne quid tale committant ex negligentia, quod aliquo modo possit confessionem penitentis manifestare, & ita docet Onuphrius episc. de sigillo sect. 5. q. 1.

RESOL. III.

An penitens, si accedat ad confessionem sine attentione, vel proposito, Confessarius teneatur ad sigillum? Ex part. 5. tr. 1. 1. Ref. 2. 6.

§. 1. Licet penitens à principio accedat sine proposito recipiendi absolutionem, vel sine contritione & proposito emendæ, si tamen habeat animum se accusandi, vt poterit, vt aliquo modo satisfaciat Ecclesiæ, vel vt aliquo modo medelam recipiat à Sacerdote, obligat Sacerdotem ad sigillum, quia illa accusatio est saltem inchoata confessio, & ita docet Suar. in 3. p. tom. 4. disp. 3. sect. 2. in fine.

2. Verùm hæc doctrina sic generaliter intellecta difficilis videtur Petro Ochagauia de Sacram. 3. de sigillo, q. 1. n. 7. vnde distinguendum esse putat. Si enim nullum sit propositum emendæ, & nullus dolor ad sit in penitente, non obligabitur Confessarius ad sigillum, quia iste penitens non habet animum efficiendi confessionem sacramentalem, sed animum indulendi, vel alium similem, vel animum petendi consilium, quia confessio non est sine aliquo dolore, & sine isto animo non obligat ad sigillum. Quod si ad sit aliquale propositum emendæ, & aliquis dolor, licet imperfecta sint hæc duo, & non sufficientia ad efficiendum verum Sacramentum, tunc obligat sigillum, quia penitens habet animum confitendi sacramentaliter, & alias retraherentur homines à confessione huiusmodi; quæ tamen utilis est, vt homo à Confessore instruat ad veram confessionem efficiendam. Et ita hanc sententiam cum supradicta distinctione tenet etiam Malderus tr. de sigillo, cap. 15. Reginald. 10. 1. lib. 3. c. 5. n. 66. Henric. lib. 6. c. 21. n. 3. in glossa litt. N. & Sotus in 4. dist. 18. q. 4. art. 5. cum Kellionio tom. 2. in 3. p. q. 1. 1. art. 2. dist. 2. & ibi etiam Merceros.

Tom. 1.

RESOL. IV.

An confessio facta iniurto Sacerdoti cadat sub sigillum?

Et an laicus, qui putatur esse Sacerdos errore penitentis, teneatur ad sigillum, sicut & ille, qui prope constitutus audit, quid Confessori penitens dicat? Ex part. 5. tractat. 1. 1. Ref. 3. 4.

§. 1. Respondeo quòd si Confessarius voluntatem habuit audiendi, sed non absoluedi, obligat. Item si initio voluerit audire, sed in progressu fiat inuitus. Si autem ab initio recuset, & tamen audiatur, videtur non obligari, quia non audit vt Deus, siue vice Dei, renuit enim fungi officio sacerdotali, & ita tenet Suarez. Existimo tamen (si nihilominus penitens ei vice Dei, vt putat, sua peccata detegat) teneri propter conatum penitentis, qui tanquam vice Dei conatur ei loqui, sicut diximus teneri laicum, qui putatur esse Sacerdos errore penitentis, is enim tenetur celare peccatum, etiam si omnino inuitus audierit, sicut & ille, qui prope constitutus audit quid Confessori penitens dicat. Et ita docet Malderus, tract. de sigillo, c. 9.

Sup. hoc inf. in Ref. 36. &c.

Sup. hoc vltimo infra in Ref. 37. & in alio §. eius notationis.

RESOL. V.

An si Confessarius in aliquo casu dicat, verbi gratia, audiui Petri confessionem, vel Petri peccatum, frangat sigillum?

Et quid, si tam secreto penitens cuidam Confessario confessus sit, vt nolit sciri ab aliquo se illi esse confessum? Ex part. 5. tract. 1. 1. Ref. 4. 7.

§. 1. Respondeo affirmatiuè, & assero non posse Confessarium prædicta viurpare, quando quis ita secretè ei confessus est, vt nolit id sciri ab aliquo, vt, verbi gratia, à suo Confessario ordinario, qui eo cognito suspicaretur graue peccatum subesse, tunc enim talia dicendo violaretur sigillum, si non confessionis, saltem naturæ, ad quod confessionem audiens se astringit, aut expressè, si rogatus est à penitente, ne mentionem de ea re faceret, aut tacite si ita is latenter accessisse notatus sit, vt satisfacto ipso ostenderet se nolle sciri, quòd fuerit ei confessus. Et ita docet ex Nauarro Reginaldus tom. 1. lib. 3. c. 4. num. 54. cui adde Merceros de Sacram. 3. part. quest. 11. art. 2. sic asserentem. Licet Confessor simpliciter dicat Petrum sibi esse confessum, vel esse confessum peccata sua, non reuelat sigillum, quia hic nulla fit iniuria; non priore casu, quia omnibus fidelibus est commune; non posteriore, quia id necessariò continetur in confessione: limitat tamen hanc assertionem Nauarr. Nisi quis tam secretò cuiquam confessus sit, vt nolit sciri ab aliquo se illi esse confessum, & quia scilicet cõfitemdo extraordinario veniret in suspensionem maioris peccati, quod suum ordinarium Confessarium celare voluisset.

RESOL. VI.

An in fractione sigilli confessionis detur paritas materie.

Et an sit peccatum sacrilegij mortale reuelare vnum veniale in specie alicuius penitentis in confessione auditum, modo circumstantes nullo modo intelligant in confessione esse auditum? Ex part. 5. tr. 5. Ref. 8.

N n 3 §. 1. Respon

§. 1. **R**espondeo negatiuè, quia paruitas matèrie non obstat, quominus hic reperiat integræ ratio irreuerentiæ, & offensionis Dei, sicut etiam fit in periurio assertorio, & similibus, quod vt intelligatur, aduerto actam illam obligationem celandi peccata confessâ non esse in eo fundatam, quod peccata, quæ celantur, sint magna, sed in eo potius, quod res maximi momenti sit, & profus necessaria, totum negotium confessionis esse secretum. Alioqui si ex eo, quod parue culpe sit peccatum, quod reuelatur, colligere liceat etiam esse parue culpe ipsam reuelationem; licetbit etiam ex eo quod non necessariò confiteamur venialia, inferre quod ipsa confessâ non necessariò celentur, aut ex eo, quod secretiores defectus corporis, aut natalium in confessione detecti, non sint peccata, eos etiam non esse celandos. Quare non dubitauit Henriquez dicere contrariam sententiam non esse probabilem, cui libenter adtipulor, præsertim cum reuelate confessionem sit intrinsicè malum, & ex genere suo mortale; venialium autem confessio sit absolute confessio, & eorum reuelatio in proposito sit absolute reuelatio confessionis, præsertim cum etiam vnius peccati venialis confessio sit absolute sacramentalis confessio. ergo, &c. Et hæc omnia docet Malderus tract. de sigillo confess. cap. 3. cui adde Doctores, quos citat & sequitur Pater Leo de offic. Confess. part. 1. recoll. 7. num. 4. 3. quibus adde Baldellum in disput. Theolog. tom. 1. lib. 3. disput. 14. num. 13. Vide etiam Faustum de Sac. Pen. lib. 7. q. 56. qui optime inuehitur contra Ledesnam, qui ausus est asserere non esse peccatum mortale sacrilegij reuelare vnum veniale in specie alicuius penitentis in confessione auditum; modò circumstantes nullo modo intelligant in confessione fuisse auditum. Similiter cauendum est à doctrina Soci in 4. dist. 18. q. 4. art. 5. & de secreto. memb. 3. q. 4. vbi licet contrarium teneat dicit tamen id esse probabile.

RESOL. VII.

An confessarius asserens, verbi gratia, Petrum confessum fuisse, plura peccata venialia frangat sigillum?

Et quid, si dixerit penitentem fecisse, seu confessum fuisse peccata venialia, non addendo plura?

Et curissime notatur non excusari à fractione sigilli eum, qui dixerit Petrum, verbi gratia, graua peccata venialia sibi esse confessum. Ex part. 5. tract. 11. Ref. 49.

§. 1. **V**idetur negatiuè respondendum, quia sigillum tunc frangitur, quando reuelatur peccatum mortale in genere, vel veniale in specie; sed in casu nostro hoc non accidit: ergo, &c.

2. Verum affirmatiuam sententiam docet Hurtado disp. 12. de Penit. diff. 4. quia qui dicit, aut aliter significat penitentem fecisse, aut confessum fuisse plura venialia, reuelat quod est occultum, quia occultum est penitentem plura venialia fecisse: secus est autem, si dixerit penitentem fecisse, seu confessum fuisse peccata venialia non addendo plura, quia tunc non reuelat peccatum occultum, quia manifestum est, eum qui confitetur, & absoluitur, fecisse, & confiteri ad minus venialia. Ita ille.

3. Notandum est etiam hic, quod Malderus tract. de sigillo, cap. 12. etiam non excusat eum à fractione sigilli, qui dixerit Petrum, v. gr. graua venialia sibi esse confessum.

RESOL. VIII.

An frangat sigillum, qui dicit, Petrus, v. gr. in confessione suis minutissimis peccatis scrupulose caput obtudit? Ex part. 5. tract. 11. Ref. 50.

§. 1. **H**æc verba frequenter Confessarij dicere solent, & in tali casu frangere sigillum docuit nouissime iacobus Granado in 3. part. de Sacram. contr. 6. tract. 11. disp. 5. n. 3. quia quidquid penitentis est aliquo modo ignominiosum, & gignit erubesceniam, non potest manifestari nisi violato sigillo; qui autem est, qui non erubescat, aut aliquando dolat, si audiat se ita confiteri, vt caput obtudet Confessario suis natiuitatis, aut se occupare impertinentibus scriptis Confessarios? Itaque infirmam esse contrariam fundamentum Doctorem, nam hæc, & similes locutiones non declarant peccata venialia solum in generali, sed in speciali significant nimietatem & defectum, quem non habent multi alij, qui & venialia plura, imò & mortalia committunt. Accedit quod nomen scrupulosus, si proprie sumatur, significat inordinem, qui propter ignorantiam, aut nimium impetrem putat esse peccatum, quod ne probabiliter quidem est culpa, idque non semel & iterum, sed sæpe sapius: ergo qui eum in confessione cognouerit, manifeste declarat aliquem penitentis defectum, & talem sanè vt multis ruborem iniiciat, cum eo nomine appellantur: ergo frangit sigillum. Ita Granado.

2. Sed contraria sententia est communis inter DD. quos ille hic non refert; & ratio est, quia in tali casu non manifestatur aliquod peccatum in particulari, & nomen scrupulosus communiter denotat hominem timoratum, & qui abstinere vult ab his, etiam quæ licita sunt, sed aliquod periculum afferunt, in quo tenetur etiam ipse Granado concedit non frangi sigillum. Verum his non obstantibus consulo Confessarios etiam ab his locutionibus omnino abstinere. Vnde non desinam hic apponere verba Agidij de Coninch de Sacram. disp. 9. dub. 1. n. 11. vbi licet infertur eum non frangere sigillum, qui dicit Petrum solere sibi obtundere caput minutissima peccata confitendo. Sed est talis directè non frangat sigillum, talem tamen & periculosè hoc dicit; nam videtur innuere talem esse scrupulosum, aut saltem facile posset audientibus talem ingerere opinionem; atque ita indirectè sigillum frangere. Ita ille, & ego.

RESOL. IX.

An Confessarius dicens aliquem penitentem in confessione sibi scrupulis obtundere caput, frangat sigillum?

Et obiter docetur, quod Clem. VIII. anno 1592. edito Decreto, quo precipit Superioribus Regularium, vt diligentissime caneant, ne ea notitia, quam in confessione de aliorum peccatis habuerunt, ad exteriorem gubernationem vtantur.

Sed queritur, an hoc Decretum non ad omnes Confessarios, sed ad eos, qui Superiores sunt, vel deinceps erunt, dirigatur tantum?

Et an, non obstante dicto Decreto, possit probabiliter sustineri, licere Superiori ob peccatum in confessione cognitum priuare subditos officio ad naturam amonibilibus?

Et licere etiam Superiori, vel cuiilibet alij negare suffragium penitenti, quem solum per confessionem agnouit esse indignum ad Officium, vel Prælatum?